

Jordmodern

SVENSKA
BARNMORSKEFÖRBUNDETS
TIDSKRIFT

International Day of the Midwife 5th May 2018

GLOBALA MÅLEN
för hållbar utveckling

04

08

28

- 4 Vi hör ihop och vet vad som måste göras
- 8 50 000 Happy Birthdays
- 11 Kvinnor leder kampen för välfärd i glesbygden
- 14 Svenska barnmorskor på FN:s kvinnokonferens
- 16 Amning och feminisim
- 20 Våldsutsatthet och förlossningsrädsla
- 22 Trygg hela vägen med caseload
- 24 Upprest sätesfödelse förutsätter lugna och kunniga barnmorskor
- 28 Likvärdig bedömning för handläggning av förlossning
- 30 Handledarutbildning för barnmorskor i Uppsala firar 10 år
- 32 SNAKS söker forsknings-samarbete med Barnmorskeförbundet
- 34 Ordförande har ordet
- 36 Fackförbundsutredning 2018
- 38 Insänt: Det är något som skaver...
- 39 Insänt: #vägenärningebb
- 40 Förbundsnytt
- 41 Hållbar livsstil

BARNMORSKAN

Svenska Barnmorskeförbundets sajt – för, av och om barnmorskor.
barnmorskan.se

Jordemodern

JORDEMODERN SVENSKA BARNMORSKEFÖRBUNDET (UTGIVARE) ISSN 0021-7468

Ansvärlig utgivare & förbundsordförande

Mia Ahlberg

Chefredaktör

Margareta Rehn

margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Jordemodern förbehåller sig rätten att korta och redigera insänt material.

Manusgranskning

Birgita Klepke

Grafisk formgivning

Ätta.45 Tryckeri AB

Tryck

Ätta.45 Tryckeri AB

Jordemodern

utkommer 8 gånger per år

Prenumeration

förnyas årligen, 650 kronor

Annonsbokning

jane.fogelstrom@barnmorskeforbundet.se

08-10 70 88

Sista bokningsdag för medlemsannonser

den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1

114 27 Stockholm

08-10 70 88

kansli@barnmorskeforbundet.se

www.barnmorskeforbundet.se

Barnmorskan

www.barnmorskan.se

Barnmorskans dag #IDM2018

MIDWIVES LEADING THE WAY WITH QUALITY CARE

•Den 5 maj firar världens barnmorskor internationella barnmorskedagen.

Årets tema handlar om barnmorskans kompetens och att det måste vara kvalitet på den vård som ges. Barnmorskans kompetens behövs för en god och säker vård, hemma i Sverige och i resten av världen. När det handlar om reproduktiv och perinatal hälsa kan vår kompetens vara skillnaden mellan liv och död.

Barnmorskor gör skillnad. Barnmorskor behövs.

Det internationella barnmorskeförbundet ICM representerar över 500 000 barnmorskor, 132 medlemsorganisationer från 113 länder och sex regioner i världen.

Svenska Barnmorskeförbundet är en av alla dessa barnmorskeorganisationer som – tillsammans inom ICM och på sitt eget sätt i sitt eget land – verkar för barnmorskeprofessionen och för kvinnors och barns hälsa.

Vad behöver vi då göra på hemmaplan?

I vilka sammanhang och på vilka nivåer behöver Svenska Barnmorskeförbundet vara representerat för att barnmorskeprofessionen med sin unika kompetens ska finnas med när besluten fattas?

Vi barnmorskor måste staka ut vägen och driva på arbetet när det gäller hur hälso- och sjukvård ska utvecklas och organiseras för att säkerställa kvinnors och barns hälsa – nu och i framtiden.

Barnmorskeprofessionen är en förutsättning för reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa.

Internationella Barnmorskedagen 5 maj #IDM2018

Årets tema ligger i linje med ICMs strategiska inriktning för 2017-2020: kvalitet, jämlikhet och ledarskap. All vård måste vara av god kvalitet och i det arbetet har barnmorskor en avgörande betydelse. Inte bara för att säkerställa kvinnors och barns hälsa i samband med graviditet och barnafödande, utan också för att alla ska få en respektfull mödravård som har de resurser som krävs för att garantera god hälsa och välmående genom hela livet.

International Confederation of Midwives

www.internationalmidwives.org

Hej alla barnmorskor!

Jag vill börja med att fråga er alla personligen hur ni har det. På riktigt vill jag det. Mår ni bra på jobbet? Märker just DU av att det är en historisk budgetsatsning på kvinnohälsa där barnmorskor har en mycket stor roll?

• **I mitt arbete som ordförande** jobbar jag i princip dagligen med detta, men jag jobbar inte på vårdgolvet och tillsammans med kvinnan. Eller som chef eller lärare. Så jag vet i ärlighetens namn inte hur det är för er som gör det. Och för mig är det där – i mötet med kvinnan, studenten eller medarbetarna – som det viktigaste av allt sker.

På Karolinska Universitetssjukhuset, där jag arbetar med omvårdnadsfrågor på en strategisk nivå, är det många som berörs av satsningen. Stockholms läns landsting har satsat en hel del pengar på specifika kompetensutvecklingsprojekt, tillgängligare vård, kompetenshöjning, högre grundbemanning och vårdutvecklingsprojekt.

Med hjälp av satsningen har jag själv glädjen att få vara med och starta en ny vårdform, en så kallad "caseload" modell, på Huddinge Sjukhus. Det är svårt, utmanande och enormt roligt.

Jag läste nyligen ett inlägg från Hans Karlsson, chef för avdelningen för vård och omsorg på Sveriges Kommuner och Landsting (SKL), där han redogjorde för hur landstingen har använt sina pengar för att öka bemanningen. Hur stor andel av pengarna som använts för bemanning varierade mellan 10 och 95 procent. Totalt har 66 procent gått till bemanning.

Hur är det där du arbetar? Märker du

någon skillnad? Har ni blivit fler barnmorskor? Den yrkesgrupp som ökat mest är undersköterskor och därefter barnmorskor och sjuksköterskor.

Jag skrev nyligen ett inlägg på barnmorskan.se om att jag vill att alla Sveriges barnmorskor ska ta åt sig äran för att denna nationella budgetsatsning sker. Vi har tillsammans skapat opinion och en medvetenhet kring de brister som finns i dag.

Och vi har pratat om vad vi bör göra för att öka kvinnors rätt till och möjlighet till god vård. Om ni har lust att titta i rapporten från SKL som redogör för hur situationen ser ut i Sverige så kommer ni att bli varse hur många barnmorskor som uttalat sig klokt och realistiskt.

Men än är det inte dags att nöjd luta sig tillbaka.

Än så länge pekar många pappersprodukter på problemen utan att det leder till förändring. Det krävs praktiskt arbete för att förbättra. Och för att detta ska ske måste vi ha en god bemanning, tillräckligt hög kompetens (läs barnmorskor), långsiktiga mål och en riktigt bra arbetsmiljö och löneutveckling.

Och det leder mig till den fackutredning som jag skrev om i förra numret.

Snart har vi pratat om detta med barnmorskor från hela Sverige som kommit till våra möten. Nu växlar vi snart om för att bli

Mia Ahlberg Förbundsordförande
mia.ahlberg@barnmorskeforbundet.se

konkreta med hur och när. Var beredda och sök aktivt information på hemsidan barnmorskeforbundet.se och den nya sajten barnmorskan.se.

För allt hänger ihop. Ska vi få till "verkstad" och få utöva det yrke vi är utbildade för måste de fackliga frågorna hänga med. Jag anser att det är vi själva som ska tala om hur avtalen bör se ut.

För egen del går humöret lite upp och ner, men mest upp. Jag är glad över att få ta del av det arbete som pågår, det finns få saker som får mig att gå igång som kvinnors rättigheter och barnmorskans viktiga arbete. Jag är glad över att mina barn mår bra och över att våren är på väg. Jag är glad över att Barnmorskeförbundet har en fantastisk styrelse som jobbar hårt och ett kansli som sjuder av iver. Jag glad över att jag får skriva denna text till Er.

Heja alla barnmorskor!

Vi hörs,
Mia

Kartläggning av vårdkedjan - Trygg hela vägen

En välfungerande och sammanhållen vårdkedja under graviditet och förlossning är viktig för blivande föräldrar. SKL har genomfört en nationell kartläggning av vården före, under och efter graviditet för att ta reda på hur vårdkedjan ser ut i respektive landsting och vad som kan förbättras för att möta blivande föräldrars behov på bästa sätt. Kartläggningen är genomförd i nära dialog med patienter, professionen och landstingen.

Förlossningsvård och kvinnors hälsa
www.skl.se

Miljardsatsning för trygghet före, under och efter graviditet

Regeringen och Sveriges Kommuner och Landsting, SKL, är nu överens om hur den historiskt stora satsningen på förlossningsvården i Sverige ska användas. Överenskommelsen omfattar 1,8 miljarder kronor som ska användas under 2018. Pengarna kan bland annat gå till mer personal i förlossningsvården, en förbättrad arbetsmiljö och förstärkt eftervård för kvinnor som fött barn. Inom ramen för överenskommelsen ryms också den satsning på kvinnors hälsa inom primärvården som görs mellan 2016–2019.
www.regeringen.se

Kollegor och blivande kollegor! Nu är det dags att sätta sig in i fackförbundsfrågan!

Övertygelsen växer sig allt starkare om att barnmorskor i Sverige kan ha nytta av att gå en ny väg och ta hand om sina fackliga frågor själva. Det finns ett klart sug och intresse bland alla kollegor som jag träffar ute i lokalföreningarna.

Föreningslivet förändras

På flera ställen i landet, till exempel i Stockholm, är anslutningsgraden till Vårdförbundet låg, och bara cirka 50 procent av alla potentiella barnmorskemedlemmar är med. Det kan ha många skäl men en sak är säker; vår syn på engagemang måste förändras. Det krävs engagemang, ett nytt sätt att arbeta och andra kommunikationsvägar för att nå fram och förändra till det bättre. För vi vore inte där vi är i dag utan våra föregångares hårda arbete för rätt till semester, föräldradag, kollektivavtal och så vidare. Inget av detta har varit gratis.

Barnmorskeförbundet arbetar ständigt med synliga saker, men lika mycket i bakgrunden med att sätta gränser och se till att vår profession fortsätter att vara stark och en viktig del av vårt samhälle. Med den kunskap om professionella frågor som förbundet redan har plus kontroll över löne- och villkorsfrågor kan vi barnmorskor bli ännu starkare och få ännu större möjligheter att synliggöra vår spetskompetens. Att engagera sig kan också bli betydligt roligare i en organisation som tar hand om hela

barnmorskans område – även de fackliga frågorna. Tillsammans skulle vi arbeta för och med barnmorskor. Helt inriktade på frågor som är angelägna för vår yrkeskår.

I slutet av maj 2018 har vi besökt alla lokalföreningar. Det har varit enormt lärorika och intressanta möten. Ibland tryter orken men en stund in i mötena kommer energin igång och det är alltid lika häftigt att känna och se. Barnmorskor ÄR verkligen genuint engagerade i sitt arbete och vill vidare.

I slutet av augusti kommer nästa enkät där vi i styrelsen tar tempen på var ni befinner er i förhållande till att gå samman med SRAT rent fackligt – men med ett bibehållet Barnmorskeförbundet med fortsatt egen ekonomi. Det är, som ni säkert förstår, en oerhört viktig enkät som visar oss i förbundsstyrelsen hur vi ska arbeta vidare.

Gör din röst hörd!

Det är viktigt att det finns möjlighet till demokratiska processer och att varje medlem har en möjlighet att sätta sig in i frågan.

När ni läser det här har vi hunnit bilda ett nätverk med representanter och språkrör från alla delar av landet. Lokalföreningarna

har valt ut de barnmorskor, ofta ordföranden och någon mer, som ingår. Tanken är att alla medlemmar ska ha någon att prata med på hemmaplan och att någon kan föra fram era frågor och åsikter till oss i förbundsstyrelsen.

Nätverket blir också en kanal för att återkoppla och ge snabb information.

Läs mer på barnmorskan.se och prata med dina kollegor. Maila mig om du undrar något.

En profession – en organisation.

Eva Nordlund

Vice ordförande Svenska Barnmorskeförbundet
eva.nordlund@barnmorskeforbundet.se

www.barnmorskeforbundet.se

www.barnmorskan.se

BARNMORSKAN

Svenska Barnmorskeförbundets
sajt – för, av och om barnmorskor.
barnmorskan.se